

Kuido Kartau
Saare Wind Energy OÜ
kuido@swe.ee

Teie 21.10.2020
Meie 19.11.2020 nr 15-1/7230-2

**Vastuskiri Eesti mereala
planeeringu põhilahendusele
esitatud ettepanekutele**

Austatud härra Kartau

Täname Teid Eesti mereala planeeringu eelnõule (põhilahendusele) ja mõjude hindamise aruande eelnõule esitatud ettepanekute eest. Ettepanekud esitasite nii 10.08.2020 kui ka 21.10.2020 edastatud kirjades. Rahandusministeerium teavitas oma 07.09.2020 kirjaga nr 15-1/1915-5, et oluline on oodata ära kogu võimalik sisend ning seejärel koostöös nii mereala planeeringu eksperdimeeskonnaga kui erinevate ametkondadega esitatud ettepanekuid põhjalikult kaaluda ja tasakaalustatud lahendus leida. Teie poolt esitatud ettepanekud (10.08.2020 ja 21.10.2020) on läbi kaalutud ja edastame siinkohal seisukohad mõlemas kirjas toodule.

1. Toote välja, et peatükis 5.6 esimese lõigus märgitakse: *Tuuleenergia võib aastaks 2050 katta riigi elektritarbimise vajadusest kolmandiku, indikatiivselt on vajalik maht 4500 MW*. Teete ettepaneku esitatud hinnangut kontrollida, ilmselt toodavad 4500 MW tuulikud oluliselt rohkem kui kolmandiku Eesti elektritarbimisest.

Täname tähelepaneku eest. Selgitame, et väljatoodud lauses oli esmalt mahuna indikeeritud 1700 MW. Muudatus viidi materjali sisse pärast põhilahenduse avalikku väljapanekut Eesti Tuuleenergia Assotsiatsiooni ettepanekul, kes pidas vajalikuks Eesti tuuleenergia ambitsiooni suurendamist arvestades kliimaeesmärke. Nõustume, et hetkel on sõnastuses eksitav seos Eesti elektritarbimise ja indikatiivse suurusjärgu vahel. Korrigeerime enne järgmise menetluse etapi algust teksti vastavalt.

2. Toote välja, et peatükis 5.6.3 esimeses lõigus märgitakse: *Planeeringuga määratud sobivad alad realiseeruvad eeldatavasti ca 70% ulatuses*. Teete ettepaneku planeeringu seletuskirjas (nt joonealuse märkusena) täpsemalt selgitada millest tulenevalt on jõutud näitajani 70% ning selgitada, mida tähendab antud kontekstis realiseerumise ulatus. Kas realiseerumise ulatus on tuulikute paigutamine energeetilise optimaalsuse kohaselt või sisaldub selles protsendis ka näiteks erinevate meretuuleparkide omavaheline puhverala

(tagamaks vastuvõetav varjutuse määr erinevates meretuuleparkides ilma teiste meretuuleparkide suure mõjuta).

Viitame, et seletuskirjas järgneb Teie poolt välja toodule ka selgitav lause: *See näitab, et nii tehnoloogilistest aspektidest, hoonestusloa etapis läbi viidavate uuringute tulemustest, kui ka laeva- ja lennutranspordi vajadustest (markeeritud põhimõttelised koridorid skeemkaartidel nr 10 ja 11) tulenevalt ei ole võimalik ega ka reaalne ala lausaliselt katta tuulikutega. Seega juba praegu on selgitus lisatud, mida 70% realiseerumise all on silmas peetud. Kuid selleks, et realiseerumise ulatus oleks veelgi selgem, täiendame selgitust joonealuse märkusega.*

3. Toote välja visuaalse mõju, selle leevendamise ja viitate mereplaneeringu peatükis 5.6.4 toodud tingimustele 5b-5e. Olete seisukohal, et viidatud tingimused ei ole praeguses planeeringulahenduses täielikult õnnestunud, kuna jätavad väga suure tõlgendamisruumi. Esitate mitmeid küsimusi määratud tingimustele.

Selgitame, et mereala planeeringu koostamise protsessis on planeeringule koostatud laiapõhjaline mõjude hindamine, mille üheks osaks on visuaalsete mõjude hindamine. Mõjude hindamine, sh sotsiaalsete mõjude osaks olev visuaalsete mõjude hindamine, lähtub planeeringu täpsusastmest ja fookusest. Visuaalsete mõjude hindamisel on strateegilisele tasemele kohaselt argumenteeritult mõjud hinnatud ja leevendusmeetmed määratud, viimased on välja toodud ka planeeringus.

Teadmiseks märgime, et antud teemal on mereala planeeringule esitanud mitmed huvigrupid erinevaid ettepanekuid. Muuhulgas erinevate huvigruppide ettepanekutest ajendatult on Rahandusministeerium koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga tellinud töö „Meretuuleparkide arendamiseks visuaalsete mõjude hindamise meetodiliste soovitude juhendmaterjali väljatöötamine“. Töös analüüsitakse ka vastavat rahvusvahelist praktikat ning selle tulemusena valmivad meetodilised soovitud visuaalsete mõjude (sh visualiseeringute koostamiseks) hindamiseks planeeringu elluviimise etapis. Käesoleva aasta lõpus vaadatakse mereala planeeringus visuaalsete mõjude teemakäsitus üle arvestades tellitud töö tulemusi, vajadusel täpsustatakse lahendust. Visuaalsete mõjude osas koostatud töö tulemusi tutvustatakse protsessi osapooltele järgmise aasta alguses, eeldatavasti jaanuaris.

4. Toote välja, et peatükis 5.6.4 on esitatud tingimused, millest mõnede puhul on sõnastus tänases teadmises ja kontekstis igati asjakohane, kuid võib osutada asjatult piiravaks näiteks 5-10 aasta perspektiivis. Teete ettepanekuid tingimuste 6-9 täpsustamiseks ja paindlikumaks muutmiseks.

Selgitame, et mereala planeeringus tehakse selget vahet suunistel ja tingimustel. Suunised on planeeringuga antavad üldised juhtnöörid, mille järgimine on soovitatav ja mis lähtuvad mereala pikaajalisest visioonist ja kooskasutuse vajadustest. Tingimused on planeeringuga seatavad nõuded, mille järgimine on kohustuslik. Tingimuste sõnastamisel oleme teinud koostööd valdkondlike ministeeriumite ja ametkondadega. Teie poolt viidatud tingimuste sõnastuses on juba praegu piisaval määral paindlikkust, et erinevate merakasutuste vahelisi seoseid reguleerida, sh loamenetlustes rakendada. Veelgi suurema paindlikkuse sisse toomisel ei täida tingimused enam oma eesmärki. Seega ei ole võimalik Teie ettepanekuid arvestada.

Juhime tähelepanu, et tingimuse nr 8 sõnastus täpsustub Lennuameti sisendist lähtuvalt. Markeeritud põhimõtteline lennuliikluskoridor alal nr 2 ja innovatsioonialal eemaldatakse.

5. Viitatakse peatükis 5.6.5 tingimusele nr 3 ja juhite tähelepanu, et kaabli katmise vajadus või mittevajadus sõltub lisaks keskkonnakaitselistest ja erinevaid valdkondi reguleerivate ametkondade seisukohtadest ka konkreetse meretuulepargi arendaja seisukohtadest, näiteks majanduslike riskide hindamine (mis sõltub kaablite tööst) opereerimise faasis. Seetõttu teete ettepaneku sõnastada tingimus selliselt, et kaabli katmise võimalus on arendaja poolt vabalt valitav lahendus, isegi kui selleks ei ole ametkondade poolset nõuet.

Täname ettepaneku eest. Selgitame, et praegune tingimuse sõnastus on kantud mõttest, et võib esineda erinevaid põhjuseid kaablite katmiseks. Tingimuse sõnastus toob välja olulisemad olukorrad, sellele võib lisanduda ka arendaja enda soov majanduslike riskide vähendamiseks. Täpsustame Teie ettepanekust lähtuvalt tingimuse sõnastust.

6. Juhite tähelepanu omapoolsele hoonestusloa ala korrigeerimisele ja palute planeeringu edasisel koostamisel aluseks võtta uuendatud taotletav ala.

Täname info eest. Juhime tähelepanu, et hoonestusloa taotlused on ajas muutuv info, millega planeeringulahendus arvestab, kuid see ei ole üheks planeeringulahenduse osaks, mida eraldiseisvana kuvada skeemkaartidel planeeringuga kehtestatava infona.

7. Teete ettepaneku lisada mereplaneeringusse põhimõte, et erinevad meretuulepargid peavad asuma üksteisest piisavalt kaugel, et vähendada omavahelist tuult varjavat mõju. Toote välja, et piisav kaugus sõltub eeskätt kasutatavate tuulikute rootori diameetrist ja asukoha tuuleoludest (suund, kiirus jms), mistõttu ei ole tegemist ühesuguse distantsiga kõikide olukordade jaoks. Hindate, et ehituse algamisel aastal 2026 on eeldatava kasutatava tuuliku rootori diameeter ca 250 meetrit. Olete seisukohal, et tuule varjutuse talutavale tasemele viimiseks peaks põhituulesuunas olema tuulikute vahemaa allatuult asuvatest tuulikutest 12-16 rootori diameetrit. Teete ettepaneku lisada põhimõte, et erinevate meretuuleparkide lähimate tuulikute vaheline vahemaa peab olema vähemalt 4 kilomeetrit või 16 kordne rootori diameeter.

Kaalusime Teie ettepanekut nii mereplaneeringu ekspertmeeskonnaga kui ka valdkonna eest vastutavate ministriumite ja ametkondadega. Oleme seisukohal, et erinevate meretuuleparkide vahemaa reguleerimine planeeringus on põhjendatud tagamaks tuuleparkide eesmärgipärane toimimine. Samas toome välja, et Teie poolt välja pakutud vahemaa arvuline väärtus võib osutuda liialt suureks, vähendades oluliselt kogu Eesti meretuuleparkide rajamiseks sobivat ala. Lahendus ja tingimuse sõnastus töötatakse välja koostöös mereplaneeringu eksperdimeeskonnaga, võimalusel arvestades ka rahvusvahelist kogemust ning arutatakse seejärel läbi laiemalt arendajate sektoriga tõenäoliselt järgmise aasta jaanuaris.

Teavitame, et mereala planeeringu protsessis kooskõlastamise etapiga alustamine nihkub edasi ja algab tõenäoliselt järgmise aasta alguses. Ühtlasi soovime Teid tänada aktiivse kaasamõtleamise ja panuse eest kogu mereplaneeringu protsessi vältel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Teadmiseks:
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Triin Lepland 4520521
Triin.Lepland@fin.ee

Teadmiseks: MKM, TTJA